

آزمون درس علوم و فنون ادبی پایه یازدهم، نوبت اول، رشته ادبیات و علوم انسانی نام و نام خانوادگی: شعبه: دی ماه ۹۹ / دبیرستان نخبگان عشایر گنجه‌ای / زمان پاسخگویی: ۷۰ دقیقه		
ردیف	نمره نهایی به عدد:	نمره نهایی به حروف:
۱	الف) تاریخ ادبیات (۲ نمره)	بارم ۱/۵
	درست یا نادرست بودن هر یک از موارد زیر را با علامت (ص و غ) تعیین نمایید:	
	الف) در قرن هفتم قالب قصیده به عنوان زبان دل و عشق گسترش یافت.	
	ب) فخرالدین عراقی در زمینه عرفان دارای غزل‌های زیبایی است.	
	پ) شاه نعمت‌الله‌ولی از شاعران و صوفیان قرن هشتم است.	
	ث) نثر این دوره یکی «ساده نویسی» است که در آثاری مثل طبقات ناصری و تاریخ جهانگشای جوینی دیده می‌شود.	
	ج) اولین نشانه‌های تغییر سبک از زمان سلجوقیان آغاز شده، اما خراسان هنوز به طور کامل ویران نشده بود.	
۲-	نوع نثر کتاب‌های زیر را بنویسید.	۵/.
	الف) تاریخ جهانگشا	ب) جامع التواریخ
۳-	ب) سبک‌شناسی (۲ نمره)	۱
	درستی یا نادرستی عبارات زیر را با علامت (ص و غ) مشخص کنید.	
	الف) مشوق ترکی‌گویی و ترکی‌نویسی، امیر علی‌شیر نوایی و سلطان حسین بایقرا در حوزه ادبی هرات بودند.	
	ب) درسی کردن عرفان و شرح اصطلاحات آن در زمان مغول در قلمرو ادبی نثر فارسی است.	
	پ) ظهیرالدین بابر کتاب «محاكمة اللغتين» را به ترکی نوشت.	
	ت) دو جریان شعری گرایش از سبک خراسانی به عراقی «بینابین» و «آذربایجانی» نام دارد.	
۴-	به پرسش‌های زیر پاسخ کوتاه دهید.	۱
	الف) در بیت زیر، کدام واژه نشانگر یکی از ویژگی‌های زبانی شعر خراسانی است؟	
	«بر این رزمگه‌شان به جنگ آوریم / خود ایدر زمانی درنگ آوریم»	
	ب) پرهیز از زهد ریایی و توجه به صفا و پالایش درون به کدام قلمرو سبک عراقی مربوط است؟	
	پ) واقع‌گرایی یا توجه به دنیای بیرون مربوط به ویژگی‌های فکری کدام سبک است؟	
	ت) «ملاحسین واعظ کاشفی» کدام کتاب را به انشای دوره خود بازگزداند و آن را «انوار سهیلی» نامید؟	

۲/۲۵	پ) موسیقی شعر(۶ نمره) با خوانش درست بیت زیر، مرز پایه‌های آوایی آن را مشخص نمایید و هر پایه را در خانه خود قرار دهید و نشانه‌های هجایی آن را بنویسید. الف) خوشا از نی خوشا از سر سرودن خوشا نی نامه‌ای دیگر سرودن <table><tr><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td><td></td></tr></table>										۵-							
۷۵/.	هریک از نشانه‌های هجایی زیر معرف کدام وزن واژه است؟ الف) — — U ب) — — U ج) — UU —	۶-																
۲/۲۵	بیت زیر متناسب با جدول زیر بنویسید. هر آن دل را که سوزی نیست، دل نیست دل افسرده غیر از آب و گل نیست <table><tr><td>پایه‌های آوایی</td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>نشانه‌های هجایی</td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>وزن واژه</td><td></td><td></td><td></td></tr></table>	پایه‌های آوایی								نشانه‌های هجایی				وزن واژه				۷-
پایه‌های آوایی																		
نشانه‌های هجایی																		
وزن واژه																		
۷۵/.	با توجه به تقطیع بیت زیر به سؤالات پاسخ دهید. «روزگار است این که گه عزّت دهد گه خوار دارد چرخ بازیگر از این بازیچه‌ها بسیار دارد» <table><tr><td>رو زِ گا رَس</td><td>تین کِ گه عِز</td><td>زَت دَ هَد گه</td><td>خا ر دا رَد</td></tr><tr><td>چَر خِ با زی</td><td>گَر اَ زین با</td><td>زی چِ ها بِس</td><td>یا ر دا رَد</td></tr></table> الف) بیت بالا چند رکن دارد؟ ب) بیت بالا چند هجا دارد؟ ج) بیت بالا چند هجای کشیده دارد؟	رو زِ گا رَس	تین کِ گه عِز	زَت دَ هَد گه	خا ر دا رَد	چَر خِ با زی	گَر اَ زین با	زی چِ ها بِس	یا ر دا رَد	۸-								
رو زِ گا رَس	تین کِ گه عِز	زَت دَ هَد گه	خا ر دا رَد															
چَر خِ با زی	گَر اَ زین با	زی چِ ها بِس	یا ر دا رَد															
۲	ت) تحلیل متن و نثر(۴ نمره) بیت زیر را از نظر فکری و ادبی بررسی کنید. «سپید شد چو درخت شکوفه دارم سرم وزین درخت همین میوه غم است برم»	۹-																
۱	برای بیت اول یک ویژگی زبانی و برای بیت دوم سه ویژگی ادبی بنویسید. الف) کی شعر تر انگیزد خاطر که حزین باشد یک نکته از این معنی گفتیم و همین باشد ب) بگفتا عشق شیرین بر تو چون است؟ بگفت از جان شیرینم فزون است	۱۰-																

۱۱-	در بیت زیر از «فخرالدین عراقی» ویژگی‌های ادبی و فکری سبک عراقی را بیابید. «ز دو دیده خون فشانم ز غمت شب جدایی چه کنم که هست این‌ها گل باغ آشنایی در گلستان چشمم ز چه رو همیسه باز است به امید آن که شاید تو به چشم من در آیی»	۱				
۱۲-	ث) زیباشناسی (۶نمره) کدام گزینه با بقیه متفاوت است؟ الف) کلاه شکوفه ب) اکسیر عشق پ) رگ روح ت) کیمیای عشق	۵/.				
۱۳-	در هر یک از موارد زیر، ابتدا تشبیه‌های فشرده را بیابید و سپس نوع آن را تعیین نمایید. الف) درخت دوستی بنشان که کام دل به بار آرد ب) پیش کمان ابرویش لابه همی کنم؛ ولی پ) دست از مس وجود چو مردان ره بشوی ت) تو را آتش عشق اگر پر بسوخت ث) تلمیذ بی‌ارادت عاشق بی‌زر است.	۵/۲				
۱۴- ۱۵-	در ابیات زیر فقط واژه مجاز را پیدا کنید. الف) دل عالمی بسوزی چو عذار بر فروزی ب) چرا چون لاله خونین دل نباشم تو از این چه سود داری که نمی‌کنی مدارا که با ما نرگس تو سرگران بود هر یک از شعرهای ستون «الف» به کدام پایه‌های تشبیه به شکل مرتب در ستون «ب» مربوط می‌شود. (در ستون «ب» یک مورد اضافه است).	۵/. ۵/۲				
<table><tr><td>الف</td><td>ب</td></tr><tr><td>الف) اگر چو مرغ بنالم، تو همچو سرو ببالی ب) صدا چون بوی گل در جنبش آب پ) پشت هیچستان چتر خواهش باز است ت) حریر باورم از شعله ندامت سوخت ث) مانند پنبه‌دانه که در پنبه تعبیه‌است / اجرام کوه‌هاست نهان در میان برف</td><td>ادات تشبیه / مشبه به / مشبه / مشبه ادات تشبیه / مشبه به / مشبه / وجه شبه دو تشبیه دارد با ذکر پایه‌های اصلی تشبیه دو پایه اصلی تشبیه ادات تشبیه / مشبه به / وجه شبه / ادات تشبیه / مشبه به / وجه شبه مشبه / ادات تشبیه / مشبه به</td></tr></table>			الف	ب	الف) اگر چو مرغ بنالم، تو همچو سرو ببالی ب) صدا چون بوی گل در جنبش آب پ) پشت هیچستان چتر خواهش باز است ت) حریر باورم از شعله ندامت سوخت ث) مانند پنبه‌دانه که در پنبه تعبیه‌است / اجرام کوه‌هاست نهان در میان برف	ادات تشبیه / مشبه به / مشبه / مشبه ادات تشبیه / مشبه به / مشبه / وجه شبه دو تشبیه دارد با ذکر پایه‌های اصلی تشبیه دو پایه اصلی تشبیه ادات تشبیه / مشبه به / وجه شبه / ادات تشبیه / مشبه به / وجه شبه مشبه / ادات تشبیه / مشبه به
الف	ب					
الف) اگر چو مرغ بنالم، تو همچو سرو ببالی ب) صدا چون بوی گل در جنبش آب پ) پشت هیچستان چتر خواهش باز است ت) حریر باورم از شعله ندامت سوخت ث) مانند پنبه‌دانه که در پنبه تعبیه‌است / اجرام کوه‌هاست نهان در میان برف	ادات تشبیه / مشبه به / مشبه / مشبه ادات تشبیه / مشبه به / مشبه / وجه شبه دو تشبیه دارد با ذکر پایه‌های اصلی تشبیه دو پایه اصلی تشبیه ادات تشبیه / مشبه به / وجه شبه / ادات تشبیه / مشبه به / وجه شبه مشبه / ادات تشبیه / مشبه به					
محل تقطیع ابیات:						